

Nr. 66

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

20 juni 2000

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

HULDE

Inhoud

Nr. 66

Dinsdag 20 juni 2000
Morgenvergadering

Berichten van verhindering	1
Hulde	1
Sprekers : mevrouw Nelly Maes en minister-president Patrick Dewael	
Regeling van de werkzaamheden	7

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 11.37 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Niki De Gryze, André Kenzeler : gezondheidsredenen ;

Patrick Hostekint : familieverplichtingen.

HULDE

De voorzitter : Dames en heren, wij brengen nu hulde aan mevrouw Maes voor haar vijftienvintig jaar parlementair mandaat en aan de heren Bril en De Gucht voor hun twintig jaar parlementair mandaat.

Mag ik de kamerbewaarders verzoeken de jubilarissen naar hun plaats te begeleiden ?

(De jubilarissen vervoegen zich onder applaus bij de vergadering en nemen plaats.)

Mevrouw Maes,

beste Nelly,

Net dertig was u, toen u in november 1971 kamerlid werd voor het arrondissement Sint-Niklaas. U stond toen tweede op de lijst, na mijn vriend Maurits Coppieters die u opgevolgd hebt toen hij als gecoöpteerd senator naar de Senaat verhuisde. In uw partij stond u toen al bekend als een vrouw die geen discussie of probleem uit de weg ging. In de Kamer kreeg u snel dezelfde reputatie. In een interview zei u ooit : 'Als je een mooie tijd wilt beleven, moet je zelf wat stichten. Er gaat niets boven pionierswerk.'

En u was ontegensprekelijk een pionier, alleen al omdat u de eerste vrouwelijke volksvertegenwoordiger van uw partij werd, maar ook omdat u als vrouw baanbrekend werk hebt verricht door uw uitgesproken vrouwelijke en progressieve standpunten.

Als volksvertegenwoordiger hebt u zich in onderwijsdossiers, cultuur, het gezins- en jeugdbeleid en de buitenlandse politiek verdiept.

Tijdens uw politieke carrière hebt u vele parlementaire watertjes doorzwommen en dat was niet altijd even gemakkelijk. Zo was u in 1978 één van de slachtoffers van het Egmont-debacle. U verloor tegelijkertijd uw broodwinning én uw hobby. Drie jaar later werd u senator, een mandaat dat u tot 1985 bleef uitoefenen.

Het mandaat van volksvertegenwoordiger in de Kamer nam u opnieuw op in 1985. U legde een grote en veelzijdige belangstelling aan de dag. Zo werkte u aan onderwijskwesties, altijd vanuit een pluralistische visie. Uw interesse ging ook uit naar de gezins- en vrouwenproblematiek.

Op het gebied van cultuur was u een verdedigster van de samenwerking tussen Nederland en Vlaanderen. Onmiskenbaar was ook uw niet-aflatende bezorgdheid om de politiek in de ontwikkelingslanden.

Dat u in de Kamer zeer snel uw draai kon vinden, blijkt onder meer uit de aanvaring die u had met Achiel Van Acker en Louis Major, een aanvaring die in de annalen van de Wetstraatpers onsterfelijk is geworden. U stond erop dat u op de Kamerlijsten uw eigen naam behield. Toen u bij een stemming door Kamervoorzitter Achiel Van Acker afgeroepen werd met de naam van uw man, reageerde u gevat met de repliek : 'Die kan niet komen stemmen, want hij is op dit ogenblik aan het werk bij Sidmar', waarop Louis Major u toebeet met de berucht geworden frase 'dat de wijven niet zoveel complimenten moesten maken'. U vergeeft het me hopelijk dat ik deze anekdote hier nogmaals aanhaal, maar ze typeert de mentaliteit van weleer maar ook – en vooral – uw strijd lustige karakter.

U bleef in de Kamer tot 1991. De laatste drie jaren van dit mandaat was u ook secretaris van het Bureau.

In 1991 kiest u opnieuw voor de overkant van het Natiegebouw, waar u tot 1995 als provinciaal senator zitting had.

Voorzitter

In 1995 werd u lid van het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement. U werd vast lid van de commissie voor Cultuur en Sport, vast lid van de werkgroep Gelijke Kansen en Emancipatie, lid van de Interparlementaire Vereniging en voorzitter van de Belgisch-Italiaanse sectie. Uw vroegere interesses kon u in deze Vlaamse assemblee voortzetten. Zo hebt u rechtstreeks bijgedragen tot de realisatie van het decreet over de gevolgen die worden gegeven aan de resoluties van de Wereldvrouwenconferentie die van 4 tot 14 september 1995 in Peking plaatsvond. Daarnaast was u mede een sleutelfiguur bij de oprichting van het Kinderrechtencommissariaat en de benoeming van de Kinderrechtencommissaris bij het Vlaams Parlement, en bij het decreet over het kindeffectenrapport en de toetsing van het regeringsbeleid aan de naleving van de rechten van het kind. Ook het decreet over de erkenning en subsidiëring van organisaties voor volkscultuur en de oprichting van het Vlaams Centrum voor Volkscultuur hebt u mee ingediend.

Op 14 oktober 1998 nam u afscheid van dit huis. Als opvolgster van Jaak Vandemeulebroucke wijdt u zich sindsdien aan Europese dossiers, een taak die u met diezelfde kenmerkende gedrevenheid uitvoert.

Beste Nelly, tijdens uw 25-jarige parlementaire loopbaan hebt u zich altijd zeer sterk sociaal-voelend getoond. U hebt de politiek steeds met een beweeglijke en open geest bedreven, soms boos, maar altijd gedreven en steeds zeer gevat.

In een interview las ik dat u, ondanks uw grote politieke interesse, bij voorkeur geopteerd zou hebben voor een carrière op de planken, indien u daarvoor de kans had gekregen. Sommigen zullen zeggen: 'had zij dit maar gedaan'. Anderen: 'gelukkig heeft zij het niet gedaan'. En nog anderen: 'zij heeft het toch gedaan'. Algemeen mogen we echter aannemen dat velen van mening zullen zijn dat er meer vrouwen zoals u onze assemblee zouden moeten bevolken, vrouwen die blijk geven van intellect, humor, emotie en een gezonde dosis werkracht en doorzettingsvermogen. Mevrouw Maes, we zijn u daar dankbaar voor. (*Applaus*)

Mijnheer Bril,

beste Louis,

Vandaag wordt u gehuldigd voor uw inzet die u de voorbije twintig jaar als volksvertegenwoordiger hebt getoond. Als voormalig leraar geschiedenis

aan de Rijksnormaalschool en zaakvoerder van een bloeiend bedrijf werd u de politiek niet van kindsbeen af met de paplepel ingegoten. In tegenstelling tot mevrouw Maes bent u immers zeer toevallig in de politiek gekomen. In 1978 modereerde u een panelgesprek over de toenmalige economische crisis. U durfde het aan, in aanwezigheid van gevestigde politici, harde kritiek te uiten, waarop Willy De Clercq u uitdaagde om dan maar zelf een politieke rol te spelen. U nam die uitdaging aan en gooide u in de politieke arena, als lijsttrekker. In een interview uit 1982 in Trends Magazine zei u: 'Ik was me toen echter niet ten volle bewust van de snelle vaart die deze beslissing zou nemen.' Het zou uw leven een volledig nieuwe wending geven.

In 1980 werd u gecoöpteerd senator, als vervanger van Roger Declercq. Tijdens de verkiezingen van 1981 veroverde u een Kamerzetel. Voor het eerst in de geschiedenis van uw arrondissement werd u als rechtstreeks gekozen mandataris van de toenmalige PVV naar de Kamer van Volksvertegenwoordigers gestuurd. In het federale parlement was u lid van de commissie voor Financiën en van de commissie voor Buitenlandse Zaken. Daarnaast was u tegelijkertijd ondervoorzitter van de commissie voor Economie en Tewerkstelling in de toenmalige Vlaamse Raad. Uw interesse gaat onbetwistbaar uit naar de financieel-economische aspecten van het politieke beleid. Uw uiteenzettingen in de plenaire vergadering liggen dan ook meestal in die lijn.

In de Kamer kreeg u zeer snel de reputatie van een stille en noeste werker die vanuit zijn ervaring als zaakvoerder het economische regeringsbeleid zakelijk en nuchter analyseerde. De louter economische motieven die u aanvankelijk naar de politiek dreven, vervaagden al zeer vlug. De politiek werd al snel uw ware roeping. U probeerde altijd het praktische, zakelijke en realiseerbare in de politiek na te streven. Daarbij merkte u al snel dat in de politieke wereld er een aantal gewoontes en eigenaardigheden bestaan die met een zuivere zakelijke aanpak niet kunnen worden behandeld.

46 jaar was u, toen u op 28 november 1985 de portefeuille van federaal staatssecretaris van Openbaar Ambt en Wetenschapsbeleid kreeg. Tijdens het debat over de regeringsverklaring vroeg Karel Van Miert wat een 'carrossier' op de regeringsbanken deed. Waarop Kamervoorzitter Jean Defraigne, iemand voor wie ik heel veel eerbied heb, gevat antwoordde: 'Hij is er om de blutsen uit de auto's van de ministers te slaan.' Hoe dan ook, met deze kwinkslag trad u in de media meteen op de voorgrond als politicus. Dankzij de media-aandacht die

Voorzitter

u kreeg, kon u zeer snel uw veelzijdige talenten tonen. Rustig en bedaard, maar steeds met een grote besluitvaardigheid, analyseerde u de administratieve structuren en gewoonten van de ambtenarij. Dezelfde logische, onderzoekende en nuchtere aanpak hanteerde u ten aanzien van het wetenschapsbeleid, het andere deel van uw verantwoordelijkheid als staatssecretaris. U slaagde erin de toenadering tussen de politieke wereld en de burger enerzijds en de wetenschappelijke wereld anderzijds te bevorderen. Voor u was het runnen van de staat ook een beetje het runnen van een groot bedrijf.

Tijdens uw ambtsperiode als staatssecretaris stelde u herhaaldelijk dat al die jaren vóór de economische crisis veel te weinig op basis van de financieel-economische gegevens aan politiek werd gedaan.

Op 3 juni 1980 werd u lid van de Cultuurraad, die op het eind van dat jaar werd omgevormd tot de Vlaamse Raad. U werd ondervoorzitter van de commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid. Vanaf 13 juni 1995 hebt u zitting als Vlaams volksvertegenwoordiger voor de kieskring Roeselare-Tielt-Kortrijk in het Vlaams Parlement, waar u voorzitter werd van de commissie voor Cultuur en Sport.

Mijnheer Brill, u bent ontegensprekelijk een man van daden en geen praatjesmaker. Door uw rijke verleden, als leraar, als zaakvoerder maar zeker ook als politicus, engageert u zich volledig wanneer u een opdracht aanvaardt. Daarbij gaat u steevast op uw doel af, met hardheid en doorzettingsvermogen als dat nodig is, maar ook altijd met takt en souplesse. U staat erom bekend niet een man van compromissen te zijn.

Beste Louis, u hebt zich altijd op elke sport van de politieke ladder optimaal ingezet. Niet onstuimig, niet als tafelspringer, noch als eilandzitter, nooit ijdele beloften verkondigend. Maar altijd bezig, altijd met zeer veel toewijding politiek actief. Ik ben dan ook zeer verheugd u vandaag voor uw 20-jarige mandaat te mogen huldigen met het ereteken. (Applaus)

Mijnheer De Gucht, in uw boek 'Er zijn geen eilanden meer' zegt u dat : 'Mensen die te veel over het verleden praten, oud worden... oud zijn. Het doet denken aan oud-strijders die praten over de Tweede Wereldoorlog. Alsof ze hem hoogstpersoonlijk hebben uitgevochten. En ei zo na hoogstpersoonlijk gewonnen natuurlijk.'

Beste Karel, op het gevaar af als de oud-strijder in uw boek te worden afgeschilderd, zal ik toch proberen om te kijken naar uw verleden. Want zonder dat te doen, zou het wel moeilijk zijn om u te huldigen voor uw 20-jarig parlementair mandaat.

Als jong advocaat kreeg u in 1980 de kans om mee te bouwen aan een nieuw Europees Parlement. Uw opleiding rechten en politieke wetenschappen was daarvoor een goede basis. Het Europees Parlement was een geweldige uitdaging. Een uitdaging die u met beide handen greep.

U maakte in het Europees Parlement deel uit van de juridische commissie, de economische en monetaire commissie en de commissie Ontwikkeling en Samenwerking, waar u de problemen van de Derde Wereld onder ogen kreeg. Verder was u ook lid van de commissie voor Institutionele Vraagstukken van het parlement, waar de blauwdruk van de toekomstige Europese Gemeenschap zorgvuldig werd voorbereid. U legde in die commissies altijd een grote werklust en een grote dossierkennis aan de dag. Zo was u onder andere medeauteur van het Spinelli-rapport, een ambitieus project van grondwet voor een Europese federatie. Voor het Europees Parlement maakte u als rapporteur talloze verslagen, bijvoorbeeld over de bescherming van de fundamentele rechten en vrijheden van de Europese burger. Doordat u vaak geconfronteerd werd met uitermate complexe dossiers, ontwikkelde u een grote deskundigheid op het vlak van het Europese-Gemeenschapsrecht.

In 1986 zorgde u voor heel wat ophef toen u in het kader van het Belgische voorzitterschap van de EG-ministerraad een gedetailleerd rapport had opgesteld over de erg gebrekkige naleving van de Europese rechtsregels door België.

U profileerde zich ook op het vlak van het Europese veiligheidsbeleid. Als uitgesproken voorstander van een politiek Europa was u ervan overtuigd dat er dringend stappen moesten worden ondernomen om te komen tot een Europese defensiesamenwerking, indien Europa de controle over zijn eigen toekomst niet wilde verliezen. In 1990 waarschuwde u al dat het einde van de Koude Oorlog ook destabiliserende gevolgen kon hebben. U toonde zich een voorstander van een slagvaardige politieke unie die daadwerkelijk bevoegd zou zijn voor het buitenlandse beleid en het veiligheidsbeleid en die garant zou staan voor de stabiliteit op het Europese continent.

Na 14 jaar hebt u het Europees Parlement wetens en willens verlaten. U zei dat de grote uitdaging

Voorzitter

weg was, dat u iets nieuws wilde beginnen. Gewoon overleven in de politiek interesseert u trouwens niet. U ruilde uw zitje als Europees parlamentslid voor een zetel in de Senaat, waar u van 1994 tot 1995 zitting had als provinciaal senator voor Oost-Vlaanderen, als opvolger van Frans Verberckmoes. U was effectief lid van de commissie voor Infrastructuur en in de commissie voor Justitie. Ook in de commissie voor de Herziening van de Grondwet nam u een vaste plaats in. In de commissie voor Buitenlandse Handel en in de commissie voor de Landbouw en de Middenstand was u plaatsvervangend lid.

Na de verkiezingen van 13 juni 1995 wordt u Vlaams volksvertegenwoordiger voor de kieskring Sint-Niklaas-Dendermonde. Uw interesse gaat vooral uit naar onderwijs, mensenrechten, Europese politiek, werkgelegenheid en naar het veiligheidsbeleid. U werd dan ook ondervoorzitter van de commissie voor Werkgelegenheid en Economische aangelegenheden en tot 1999 vast lid van de commissie voor Buitenlandse en Europese aangelegenheden. Daarnaast bent u plaatsvervangend lid van de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken alsook van de commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid.

In deze assemblée verwerfde u zeer snel een reputatie van intelligente 'keikop', een ietwat nijdig dosiervreter die niet gemakkelijk uit zijn lood te slaan is. In dit huis realiseerde u onder andere mee de decretale wijziging van het decreet over de SERV. Ook de benaming Vlaamse Raad was u een doorn in het oog. U verschaftte ons het voorbeeld van het Europees Parlement. Vandaag werken we nog steeds volgens die regeling. De naam werd nog steeds niet decretaal vastgelegd. Maar in deze assemblée zijn vooral uw werkzaamheden rond de scheepskredieten bijgebleven.

Mijnheer De Gucht, u bent ongetwijfeld een gedreven politicus. Als waardering voor uw 20-jarige inzet overhandig ik u zo dadelijk met heel veel genoegen het ereteken. (*Applaus*)

De voorzitter overhandigt de medailles aan mevrouw Nelly Maes en de heren Louis Bril en Karel De Gucht. (Applaus)

Minister-president Patrick Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Dames en heren, Nelly, Louis en Karel, vandaag huldigen we drie politici die zich de voorbije decennia elk op een andere manier geprofileerd hebben. Wat ze allen gemeen hebben, is hun inzet en hun doorzettingsvermogen die soms wel als koppigheid ervaren wordt. Voorzitter Norbert De Batselier heeft het curriculum van de feestelingen al naar voren gebracht. Ik zou ze willen typeren via de ervaringen en de contacten die ik met hen heb gehad. Ik wens ze alvast te feliciteren voor hun succesvolle parlementaire loopbaan. Sta mij toe op basis van de parlementaire anciënniteit te beginnen met de dame uit het gezelschap.

Nelly Maes is ongetwijfeld de vrouw van de twee V's : de V van Vlaams en de V van Vrouw. Zo heeft zij zich altijd geprofileerd. Op grond daarvan werd zij in haar kieskring Sint-Niklaas-Dendermonde verkozen. Tussen die twee V's ligt een brede waaier van maatschappelijke thema's en belangstellingspunten die Nelly steeds – met de vurigheid die haar kenmerkt – heeft verdedigd : gelijke kansen – vooral dan tussen mannen en vrouwen – cultuur, jeugd, sport, landbouw en ontwikkelingssamenwerking. Doorheen haar lange politieke loopbaan was haar manier van optreden zeer markant, en in vele opzichten uniek. Zij kan dus moeilijk met andere collega's worden vergeleken.

Ik kon dit reeds in de jaren tachtig als Vlaams Minister van Cultuur vaststellen toen ik haar moest trotseren – maar niet ondergaan – in de commissie voor Cultuur van het Vlaams Parlement. Als ze ergens haar tanden in had gezet, liet ze niet meer los en moest ik alle zeilen bijzetten om de nodige tekst en uitleg te geven. Nelly verdedigt haar zaak altijd met een enorm maatschappelijk engagement. Ze is een politiek kritische geest en bekijkt ieder probleem zeer aandachtig. Ze legt de vinger op de wonde, precies daar waar de zere plek zich bevindt. Sommige collega's hier aanwezig zullen dat kunnen getuigen en ik zal mij beperken tot twee voorbeelden om dat aan te tonen.

Bijna drie jaar geleden, op 7 juli 1997, demonstreerde zij eens te meer haar temperament, naar aanleiding van de stemming in de plenaire vergadering over het ontwerp van decreet houdende de invoering van een meer evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen in de adviesorganen. Het ging over de 'fameuze vrouwenquota', zoals ze die zelf noemde. Eén van onze mannelijke collega's, een partijgenoot wiens naam ik niet ga noemen en van wie ik hoop dat hij mij deze anecdote zal vergeven, zag die vrouwenquota helemaal niet zitten. Hij waagde het zelfs op te merken

Dewael

‘dat we na de melkquota nu de vrouwenquota gingen invoeren’.

De toorn van Nelly daalde in de plenaire vergadering op hem neer. Met twee rake slotzinnen sabelde ze de verbouwereerde collega weg : ‘Denigrende opmerkingen die seksistisch gekleurd zijn, nemen we niet langer. Minder dan een publiek excuus kan nu niet’. Daarna heerste een oorverdovende stilte. De belaagde collega sprak haar daarna zalvend toe met ‘Lieve Nelly’. Hij trachtte nog de meubelen te redden door te stellen dat hij beter over de tomatenquota dan over de melkquota had gesproken. Het mocht echter allemaal niet baten en Nelly haalde met glans ‘haar’ decreet binnen. Over de toepassingsmoeilijkheden ga ik nu niet uitweiden. (*Gelach*)

Ook in een recent verleden, toen ik formateur van de Vlaamse regering was, bleef ze voor mij niet onopgemerkt. Vooral toen ze onverwacht en met een zelfzekere pas de vergadering binnenstapte om een hartig woordje mee te praten over het dossier-Doel, waarover ik de discussie nu liefst niet wil heropenen. Dit werd één van onze moeilijkste formatievergaderingen. Voor de formatievergaderingen startten, hadden we afgesproken om op gezinsvriendelijke uren te stoppen. Desondanks is het toen wel een nachtzitting geworden. En dat lag niet alleen aan de moeilijkheidsgraad van het onderwerp.

Ik zou zeggen : doe zo voort, Nelly, en er wachten ons nog boeiende tijden. (*Applaus*)

Louis Bril siert ook al enkele decennia de parlementaire banken en heeft er ook een aantal jaren ministeriële ervaring opzitten. Tussen 1985 en 1988 was hij staatssecretaris voor Openbaar Ambt en voor Wetenschapsbeleid. Hoewel hij een korte en gemakkelijk te onthouden naam draagt, gebruikte de politieke columnist van de liberale Burgerkrant dikwijls een afkorting als hij geïllustreerd werd, namelijk B. uit R.

De R staat voor Roeselare, de politieke bakermat van Louis. Zijn naambekendheid heeft hij niet alleen aan zijn enorme politieke inzet te danken, maar ook aan het gelijknamig carrosseriebedrijf. Louis is dus niet alleen van vele politieke markten thuis, maar ook van de binnen- en buitenlandse commerciële markten. Het verheugt me dat hij deze ervaring ten dienste van het Vlaams beleid stelt. Ondanks zijn bijzondere buitenlandse opdracht, kon Louis hier toch op deze huldiging aan-

wezig zijn en we zijn hem daar uiterst dankbaar voor. (*Applaus*) Ik vermoed dat het Vlaams Parlement rekening heeft gehouden met zijn buitenlandse activiteiten toen de datum werd vastgelegd.

Zijn politieke interesses zijn echter breder dan dat. Het valt op dat hij, net zoals Nelly, ook een boontje voor cultuur en sport heeft. Hij heeft de voor veel West-Vlamingen kenmerkende eigenschap het commercieel talent aan een maatschappelijk engagement te koppelen. Zulks doet hij zeer gedreven en hij gaat voor niemand uit de weg om zijn gelijk te halen of te bewijzen. Dit gaat soms gepaard met de nodige decibels. Ik zou zijn temperament durven vergelijken met een hevig onweer : plots is er veel gedonder en geknetter, maar even later schijnt weer volop de zon, alsof er niets is gebeurd. Wat ik persoonlijk waardeer is dat Louis zijn mening geeft tijdens de vergadering, open en eerlijk. Gekonkelfoes na de vergadering is niet aan hem besteed.

Ik herinner me een voorval over de partijstatuten van de VLD. Louis was alles wat ging over de nieuwe politieke cultuur, de decumul, enzovoort niet erg genegen. Hij wou zijn zeer hevig pleidooi afronden met een orgelpunt. Hij nam een exemplaar van de partijstatuten en verscheurde het demonstratief. Een verbouwereerde Willy De Clercq, die naast hem zat, merkte op dat het om zijn exemplaar ging. (*Gelach*) Willy vond het zeer goede statuten. We hadden immers net de leeftijdsgrens geschrapt. (*Gelach*)

We gaan Louis ongetwijfeld in de toekomst nog veel zien en ongetwijfeld dikwijls horen. (*Applaus*)

Zo komen we ten slotte bij de jongste van de drie. Karel De Gucht typeren is voor mij een bijzonder delicate opdracht. Dit vanuit de betwiste wetenschap dat de ministers nog steeds via de partijvoorzitters worden aangeduid. Ik zal dus niet nalaten tegelijk positief, beleefd en vooral voorzichtig te zijn. (*Gelach*)

Karel lijkt mij in de eerste plaats een koele minnaar van de politiek te zijn. ‘Koel’ omwille van de nuchterheid waarmee hij netelige problemen benadert en aanpakt. Een ‘minnaar’ omdat hij het met een grote gedrevenheid, zeg maar hartstocht, doet. Karel is ondanks zijn – of mag ik zeggen onze – relatief jeugdige leeftijd, reeds een ervaren krokodil in de politiek. Vandaar dat het adagium van Herman De Croo, dat ze van jonge krokodillen ‘sacochten’ maken, hier zeker niet opgaat. Karel kent zijn dossiers door en door, en laat zich door niemand inpakken. Ik kan echter getuigen dat achter dat koele voorkomen een warme persoonlijkheid

Dewael

schuilgaat. Ik zou het vergelijken met een goede wijn die men uit een frisse kelder haalt en die eerst nog wat moet chamberen om dan onder vrienden met een volle smaak te worden gedronken.

Met Nelly heeft hij zeker gemeen dat hij een door-douwer is en zich van tegenwind niets aantrekt, net zoals het paard van Dendermonde. Vroeger was dat al zo toen hij lid van het Europees Parlement was. Toen kende het grote publiek hem echter minder. Sedert zijn intrede in het Vlaams Parlement is Karel De Gucht echter een begrip geworden. Hij wordt door vriend en vijand gerespecteerd, soms zelfs gevreesd, omwille van zijn nuchtere, technische en indringende aanpak. Zijn bekwaamheid bezorgt hem het voordeel dat hij zich overal op het politieke schaakbord thuis voelt, of het nu het parlement, de gemeenteraad of de partijzetel is. Daarboven neemt hij ook in het universitaire milieu een belangrijke plaats in.

We huldigen vandaag drie politici van formaat. Vlaanderen heeft zulke mensen nodig, Vlaanderen verdient mandatarissen wier dynamisme en inzet voor een uitstraling tot over onze landsgrenzen kunnen zorgen.

Nelly, Louis en Karel, laat deze huldiging vandaag een stimulans zijn om u nog jaren verder in te zetten voor uw politieke idealen. Ik heb met ieder van u drie goed kunnen samenwerken. Ik hoop dat in de toekomst nog te mogen doen. Het werkterrein van Nelly en dat van mij liggen nu wat verder uit elkaar maar er komt wel een dag dat onze paden opnieuw kruisen. Van harte gefeliciteerd. (*Applaus*)

De voorzitter : Graag verwelkom ik ondertussen ook Kamervoorzitter De Croo, de heren De Clerck en Bourgeois, partijvoorzitters van respectievelijk de CVP en VU&ID, de heer Olivier, gewezen ondervoorzitter van de Vlaamse Raad en van het Vlaams Parlement en iedereen die nog niet genoemd zou zijn.

Ik verleen nu het woord aan mevrouw Maes die namens de drie jubilarissen zal spreken.

Mevrouw Nelly Maes (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, heren ministers, waarde collega's en ex-collega's parlementsleden van de diverse partijen – het doet me plezier dat ze er allemaal bij zijn, op één na wat mij nog meer plezier doet -, beste familieleden, vrienden en genodigden van de jubilarissen, waar-

de collega's uit het Europees Parlement en uit de Kamer, geachte heer Kamervoorzitter die ik bij deze ook wens te danken voor zijn telegram, mijnheer de partijvoorzitter, dames en heren, van de drie gehuldigen ben ik degene met 25 jaar parlementair mandaat. De heer Bril en de heer De Gucht zijn als parlements lid vijf jaar jonger. Daarom mag ik namens ons drieën het dankwoord uitspreken en daar ben ik blij om, want zo kan ik hier nog eens het woord voeren.

De voorzitter heeft ons uitvoerig gehuldigd, onze ijdelheid gestreeld en onze kritische zin uitgedaagd. We zijn hem dankbaar voor deze terugblik op onze loopbaan als parlements lid. Ook de minister-president heeft in dit opzicht getuigd van dosierkennis en ervaringswetenschap.

Voor mij valt het begin van die loopbaan samen met de eerste 25 jaar van het Vlaams Parlement zelf. Als jongste verkozen zat ik op 7 december 1971 mee vooraan in de installatievergadering van de Nederlandse Cultuurraad naast de oudste in jaren, Dr. Elaut, toen deze de historische woorden sprak : 'De geschiedenis zet nooit een stap achteruit en alle tekenen wijzen erop dat een gebeurtenis als deze zich onder een nog krachtiger impuls en in een versneld tempo in al haar gevolgen zal laten voelen en zich intenser dan ooit zal voortzetten.'

Ik wist toen dat hij gelijk had en dat de loop van de geschiedenis ons zou brengen waar wij vandaag staan en waar onze toekomst ligt : een zichzelf besturend Vlaanderen in een zich verenigend Europa.

Wel dacht ik dat het sneller zou gaan, dat Vlaanderen zich minder gelegen zou laten aan remmende krachten, dat we minder zouden aarzelen om nieuwe wegen in te slaan. Ik hoopte ook dat gelijkgezinden, over de grenzen van ideologieën heen elkaar sneller zouden vinden en dat meer vrouwen onze rangen zouden komen versterken.

Maar, terugkijkend, zijn we vandaag dankbaar om het stuk van de weg dat we mochten afleggen met zovele gezellen van alle gezindten.

Ik heb Achilles van Acker nog meegemaakt als voorzitter van de Kamer. U hebt er daarstraks reeds naar verwezen. Ik was elke donderdag getuige van de heroïsche woordentwisten tussen de meerderheid en de oppositie waarin Jos Van Eynde de toon zette. Ik ontdekte geestesverwanten bij het Rassemblement Wallon en tegenstanders in de eigen fractie.

Maes

Het schouwtoneel van het politieke leven lag toentertijd haast uitsluitend in de Kamer. Maar de kracht van de maatschappelijke veranderingen liet zich het duidelijkst voelen in wat toen de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap heette.

Vele individuen, ja zelfs hele partijen, hadden het destijds moeilijk om hun houding te bepalen ten opzichte van die nieuwe instelling. Maar de Vlaamse Gemeenschap maakte zich onmiskenbaar los uit allerlei bevoogdende structuren. De volkswikkeling kreeg eigen decreten, de participatie werd geregeld, en de openbare bibliotheken en de culturele centra getuigden van de nieuwe aanpak, terwijl in de Kamer de achterhoedegevechten in de Schoolpactcommissie elke echte onderwijsvernieuwing in de weg stonden. Die kwam later, toen ook de Vlaamse autonomie stilaan meer gestalte kreeg.

In de beginperiode waren het vooral de voorzitters en hun bureau, die met een min of meer groot geloof, respect afdwongen voor de nieuwe instelling. Ik denk met eerbied terug aan Robert Vandekerckhove, Maurits Van Haegendoren, en vooral aan Maurits Coppieters die ik altijd als mijn leermeester zal beschouwen, en aan de heren Grootjans en Van Velthoven. Maar het hing steeds meer af van de ministers of dit Vlaams Parlement een belangrijke rol kon spelen.

Daniël Coens en Luc Van den Bossche werkten bijvoorbeeld uitstekend samen met de onderwijscommissie waarvan ik, en later ook Karel de Gucht, deel uitmaakte. Wij mochten als parlamentslid meewerken aan grote veranderingen, zowel institutioneel als maatschappelijk. Collega Bril zat als staatssecretaris van Wetenschapsbeleid op de eerste rij om de uitdagingen in te schatten die op Vlaanderen afkwamen. Wij beseffen maar al te goed dat dit nog maar een begin is en dat Vlaanderen geen eiland is.

Sinds een halve eeuw beleven wij de vreugde van de vrede in Europa dankzij de verbondenheid van de Europese landen in een unie. Maar die nog onvolmaakte unie is niet in staat gebleken om de vrede te bewaren of te stichten in ex-Joegoslavië, en nog minder in Afrika.

De gevolgen zien we in onze eigen steden en buurten. De komende jaren zullen wij structuren moeten ontwerpen om die vrede te kunnen behouden en om kansen te scheppen voor steeds meer mensen die in wanhoop leven. Het recente nieuws over 58 mensen die de dood vonden in een koelwagen, op zoek naar een beter lot, is een tekenend drama van de tijd waarin we leven en van de uitdagingen, die veel meer solidariteit en verdraagzaamheid zullen vergen en ook meer eigen verantwoordelijkheid.

In het verleden was onverschilligheid misschien de grootste vijand van de politiek, nu is het de angst. Angst die mensen doet vluchten in anti-politiek !

Dit Vlaams Parlement is geroepen om de stem van Vlaanderen te laten horen in Europa en in de wereld. Met dankbaarheid kijken we terug naar het stuk weg dat we samen mochten afleggen, maar de weg gaat door zolang er mensen zijn om eraan te bouwen.

Mijnheer de voorzitter, heren voorzitters, wij danken u en wensen uw medewerkers, de parlementaire instellingen, en de collega's alle goeds toe. (*Applaus*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Geachte collega's, dames en heren ministers, graag nodig ik u nu, samen met de jubilarissen en de genodigden, uit in de Schelp waar het Vlaams Parlement u een receptie aanbiedt.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te behandelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.22 uur.*
